

rendű feladatként határozta meg az eldugott településen, szórványban élő személyek felkutatását.

Dr. Puskás Attila reflexiója az örmény-származásúak adatbázisának létrehozását célzó és máris szétosztásra került adatlapok kitöltésének fontosságára irányult. Az együttműködés megteremtésének alapját szolgáló élő kapcsolatrendszer kialakításához az adatbázis létrehozása, állan-

Dr. Puskás Attila elnök ünnepi beszéde

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Nem telt el sok év azóta, hogy a gyergyói örmény kereskedő, ha éppen Szamosújváron akart kereskedni, elsősorban az ottani örményt kereste meg – mert lehet, hogy nem egyenes ágon, de valamiképpen mégiscsak rokonok voltak, és tudtak egymásról. De az sem számított kivételnek, hogy a szépvízi örmény – ha gyermekét pl. Gyergyóban akarta taníttatni, örmény rokonát kereste meg és ott kvártélyozta el a gyermekeit. És, hogy a közműltről is beszéljünk – amikor erdő, vagy ingatlan visszaigényléséről volt szó, ugyanígy segítette örmény az örményt Erdélyben. Volt ennek egy közös, erdélyi hagyományban gyökerező alapja.

És itt felmerül a kérdés: miért van szükség az Erdélyi Magyarörmények Szövetségre? Hiszen az erdélyi örmények eddig is „szövetségben” éltek! Egyik lehetséges válasz az lehet, hogy az örmények betelepedésük óta mindig megpróbálták alkalmazkodni az idők jeleihez. Korunkban számuk megcsappant, kis közösségekben élnek, amelyek egymagukban gyengék, és elszigeteltek. Ugyanakkor sok olyan helyi kezdeményezés létezik Erdély örmény közösségeiben, amelyeket érdemes az egész erdélyi örmény társadalomra kiterjeszteni. Megemlítendő az a szempont is, amikor a történelmi helyzet a

dó fejlesztése lehet a kiindulópont, de az Erdélyben élő magyarörmények lélekszámának hozzávetőleg pontos meghatározása érdekében is vitathatatlanul fontos tényezőt jelent.

Gratulálunk a Szövetség megalakulásához és bízunk a célok megvalósulásában sikerében.

Szász Ávéd Rózsa
Marosvásárhely

közös fellépés igényét szülte – gondolok a 2012-es Safarov-ügyre, amelynek kapcsán az erdélyi örmény szervezetek közös nyilatkozatban fordultak a nyilvánosság felé és sajátos identitásuk alapján egy mérsékelt álláspontra kérték fel a feleket. Nem utolsó sorban tény, hogy a mai világban is az együttes fellépés hatásosabb a felbecsülhetetlen értékeink, ősi templomaink, örmény-katolikus identitásunk megőrzése és áthagyományozása érdekében. Váci Mihály írja: „nem elég a jövőt sejtteni, hogy milyen kor jön el – a jövőt tudni kell”. Mindez valahol erkölcsi kötelessége a jelen örménységnek Erdélyben. Ezt a jövőt szeretnénk közös értelemmel, tudással és hittel tervezni és megvalósítani.

De talán az is lehet a válasz, hogy az erdélyi örmények egy sajátos identitással élnek Erdélyben és Romániában. Az erdélyi örmény civilizáció alapja örmény, de kultúrája erdélyi és magyar, mivel ősünk közel 350 évvel ezelőtt ezt a kultúrát találták Erdélyben. Mint ahogy korábban Moldvában a román kultúrát találták, és abban érezték otthon magukat. Erdélybe érkeve még nevüket is megváltoztatták, és egy kedves magyarörményt idézve „örmagyarrá” váltak. Ezt a sajátos identitást feladni kár és felelőtlenség, mert feladása az erdélyi örmény kultúra sajátos jellegének megszűnését jelentené.

„Nem elég a célt látni, járható útja kell!” – folytatja a költő. Az út szerintünk a Szövetségben valósul meg, amelynek gondolata nem új. Hat évvel ezelőtt Marosvásárhelyen gyűltünk össze Szamosújvárról, Csíkból, Gyergyóból, Erzsébetvárosból, Sepsiszékről, Kolozsvárról, és az Oxendius Egyeztető Fórum keretében megfogalmaztuk egy jogi keretek nélküli együttműködés igényét. Azóta is működik ez a kapcsolat, mert kiállításokkal, könyvbemutatókkal, előadásokkal minden évben jelen vagyunk egymás közösségeink életében Gyergyótól Szépvízen, Székelyudvarhelyen, Szamosújváron át Budapestig, hiszen a Budapesten élőkkel ugyanaz a civilizációs-kulturális „vérvonal” köt össze. Itt ki kell mondani, hogy az erdélyi örménység egyívű tartozását nagyban segítette dr. Issekutz Sarolta elnöknő által ingyen küldött „Erdélyi Örmény Gyökerek Füzetek”, amelynek fontosságát egyesek sajnos csak abban az esetben értenék meg, ha Isten őriz, valamilyen okból kimaradnának. És azt is meg kell említeni, hogy az elnöknő volt az erdélyi helyiségekben örmény szervezetek törvényes keretek közötti megalakításának szorgalmazója (Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Erzsébetváros, Csíkszereda). A Szövetség a szó igazi értelmében tehát működik, még akkor is, ha jelenleg erdélyi örmények az örmény út más ösvényeit tapossák, vagy még csak tapogatóznak.

Sohasem voltunk sokan Erdélyben és bármilyen kezdeményezésünk általában alulról történő építkezés volt. Az örmények elsősorban az emberekben gondolkodtak. Mi is hiszünk, hogy ha megvan az ember, a közös nemes cél, akkor az anyagi fedezet is előbb-utóbb megadatik. Azt szeretnénk, hogy minden erdélyi és innen elszármazott Los Angelesztől Madagaszkárig, és Kalkuttától Constantáig ismerje és szeresse ezt a sajátos erdélyi örmény közösséget, az ősi civilizációt

és örmény-magyar kultúrát. Mindenki előtt nyitott a Szövetség, aki céljainkkal egyetért és erdélyi örmény gyökerei vannak.

Céljaink között elsősorban egy erdélyi örmény adatbázis elkészítése szerepel, mert az egyházi nyilvántartások csak ott léteznek, ahol templom és közösség is van. Szeretnénk a fiatalokra összpontosítani, mert nélkülük semminek sincs értelme. Szeretnénk tudatosítani a mai erdélyi, többségében román társadalomban is az örménység társadalomformáló erejét és igazi erdélyiségét, kifejezve azt, amit egykoron valaki így fogalmazott meg: „címent voltunk mi, itt a Székelyföldön”. Szeretnénk erősíteni azok identitását, akik végre a kommunizmus után felvállalhatják ősük hitét és kultúráját.

Két helyről várunk segítséget mindehhez: Isten áldása és a Ti hozzájárulásotok segít abban, hogy az örménység Erdélyben a hagyomány szellemében fennmaradjon.

Mert mindenek alapja Isten áldása és az ember. *A JÓ Isten áldása kísérelje jóra való törekvéseteket* – írja Ft. Dr. Jakubinyi György érsek-kormányzó úr, aki hozzánk eljuttatott üzenetében kifejezte örömét és támogatását, és ugyanakkor kérte papjait, hogy segítsék munkánkat. Ezt tette a plébános úr is, aki engedélyezte rendezvényünket, akinek mind ezért köszönetünket fejezzük ki.

„Nem elég útra lelni, az úton menni kell!” – Útra kelésben és úton levésben eddig is sokan támogattak bennünket – az ünnepség szervezésében mindenki lehetősége szerint segített – ez az igazi Szövetség életének alapja, amiért mindenkinek köszönetünket fejezzük ki.

Közel 350 éve élünk itt, e hazában, és ennek a nemzetnek váltunk részévé az idők során, sajátosan örmény jellegűnkkel. Ősünk sokat segítettek ezt az országot, amely befogadta őket, és lehetőséget adott a gyarapodásra. Ennek elismeréseként értékeljük most Füzes Oszkár nagykövet úr, dr. Zsigmond

Barna Pál főkonzul úr, Szarka Gábor konzul úr jelenlétét, és köszönjük azt a támogatást, amellyel Magyarország Főkonzulátusa rendezvényünk megvalósulásához hozzájárult.

*Nem elég jóra vágyini:
a jót akarni kell!
Es nem elég akarni:
de tenni, tenni kell!
A jószándék kevés!
Több kell: - az értelem!
Mit ér a hívős ész?!
Több kell: - az érzelem!
Am nemcsak holmi érzés,
de seb és szenvedély,
keresni, hogy miért élj,
szeress, szenvedj, remélj!*

Mindent összefoglalni azonban a költőnek sikerül a legjobban – végezetül hadd idézzem továbbra is Váci Mihályt:

*Nem elég - a Világért!
Több kell: - a nemzetért!
Nem elég - a Hazáért!
Több kell most: - népedért!
Nem elég - Igazságért!
- Küzdj azok igazáért,
kiké a szabadság rég,
csak nem látják még,
hogy nem elég!
Még nem elég!*

Dr. Puskás Attila elnök

Erdélyi Magyarörmények Szövetsége

(Elhangzott Gyergyószentmiklóson, 2013. június 16-án, az EMÖSZ bemutatkozásán)

A Szövetségbe az Alapszabályzatban meghatározott jogi keretek és feltételek szerint lehet belépni magán- vagy jogi személyként, amelyet a Füzetek következő számaiban közlünk. Ugyanitt tesszük közzé majd az örmény felmérés adatlapot is. Az EMÖSZ elérhetősége: Postacím: Piata Petőfi Sándor 4, Gheorgheni, RO-535500 (Kulcsár László – tel.: +40-751888806) Str. Campului 3, 540175, Tg. Mures, RO-540175 (Puskás Attila – tel.: +40-742181537) Email: emosz2013@gmail.com Facebook: facebook.com/erdelyimagyarormenyek.szovetsege

Fővárosi Örmény Klub

2013. július 18., csütörtök, 17 óra

A Pest megyei Kormányhivatal Nyáry Pál terme,
bejárat a Budapest V., Semmelweis u. 6. szám felől

Műsor

Film Bisztrai Mária színművészeiről

(Xantus Gábor és Áron filmje)

Bevezetőt mond: Kabdebó János és dr. Kiss Margit

Közreműködik: Dudits András dudukon

Rendező: Budapest Főv. XIII. ker. Örmény Nemzetiségi Önkormányzat

Támogató: Fővárosi Örmény Önkormányzat

Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület

Riti József Attila

Világosító Szent Gergelyt ünnepelték

Tizenhetedik alkalommal szervezte meg szombaton a szamosújvári magyarörmény közösség az örmények és magyarörmények legnagyobb ünnepét, Világosító Szent Gergely napját. Mint minden évben, a rendezvény idén is az örmény népviseletbe öltözött lányok és meghívott egyházi méltóságok felvonulásával kezdődött. Az ünneplő közösséget Jakubinyi György gyulafehérvári római katolikus érsek, a Romániai Örmény Katolikus Ordinariátus apostoli kormányzója tisztelte meg jelenlétével. A rendezvényen továbbá jelen voltak: Varujan Vosganian gazdasági miniszter, a Romániai Örmény Egyesület elnöke, Vákár István, a Kolozs megyei tanács alelnöke, Hamlet Gasparian, bukaresti örmény nagykövet, Sabo Marius, Szamosújvár polgármestere, Năsălean Ioan, alpolgármester, valamint a helyi tanács számos képviselője. A Világosító Szent Gergely-napi búcsúra mintegy 400 vendég érkezett az ország és a világ minden szegletéről.

Az ünnepi szentmisét Szakács Endre, helybéli örmény katolikus plébános celebrálta. A szentbeszédben, amit Drócsa László, kézdikővári örmény származású római katolikus plébános mondott, szó esett Világosító Szent Gergely életéről és az örmény népek a kereszténység útjára való térése körülményeiről.

A mise végén Jakubinyi György érsek, a Romániai Örmény Katolikus Ordinariátus apostoli kormányzója magyar és román nyelven köszöntötte az egybegyűlteket.

Örmény népviseletbe öltözött lányok és egyházi méltóságok felvonulásával kezdődött az ünnepi szentmise

Ezt követően a résztvevők átvonultak az örmény katolikus plébániára, ahol a szervezők mindenkit örmény ünnepi ételekkel vendégeltek meg, többek között hurutos levest találtak fel a megéhezett vendégeknek.

Az ünnepség ebéd után folytatódott az örmény közösségi házban, ahol Ermone Martaian, örmény származású, jelenleg Budapesten élő képzőművész festményeit, és Kabdebó János, kolozsvári születésű, Budapesten élő fotóművész fényképeit tekinthették meg az érdeklődők, majd örmény táncokkal ismerkedhettek meg.

*

Világosító Szent Gergely az örmények és magyarörmények legnagyobb szentje. Szent Gergely az örményországi Ararát tartományban született 240-ben. Nemesi családból származott, de mivel keresztény dajka nevelte, még gyerekkorában megkeresztelték. Cézáréban pappá szentelték, majd csatlakozott III. Tiridat király kíséretéhez, de mivel megtagadta a pogány istenek tiszteletét, megkínózták, és tizenöt éven át raboskodott. Amikor a király súlyosan megbetegedett, Szent Gergely